

Opas katualueiden hoidosta ja vastuurajoista Reisjärven kunnassa

päivitetty 12.11.2017

Katualueiden kunnossa- ja puhtaanapidon vastuunjako

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta uudistui osittain vuoden 2005 lopulla. Lakiuudistus toi muutoksia asemakaava-alueella välittömästi katualueeseen rajautuvien tonttien omistajille ja haltijoille kuuluviin velvoitteisiin. Lain tavoitteena oli selkiyttää kunnan ja tontinomistajien tehtävänjakoa ja vähentää kadulla tehtävistä töistä aiheutuvia haittoja, helpottaa tontinomistajien töitä sekä parantaa kevyenliikenteenväylän käyttöolosuhteita.

Tällä oppaalla pyritään selventämään vastuunjakoa tontinomistajan ja kunnan välillä. Oppaaseen on lisäksi määritelty liikenneturvallisuuden näkökulmasta ohjeet katualueiden läheisyydessä olevan kasvillisuuden hoidosta.

Kadut, tiet ja yksityistiet

Tieverkko koostuu hallinnollisesti maanteistä, kaduista ja yksityisteistä. Jaottelu on merkityksellinen, koska eri väylillä on eri tienpitäjä.

Maantiet ovat valtion omistamia teitä. Valtion puolesta tienpitäjänä toimii Liikennevirasto, joka vastaa mm. liikennejärjestelmän kokonaisvaltaisesta kehittämisestä ja tienhoidon laatuvaatimuksista. Maanteiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta vastaa alueellinen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), Reisjärvellä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Reisjärvellä valtion teitä ovat mm. Sievintie, Pihtiputaantie, Lestintie, Ylilestintie ja Levonperäntie. ELY-keskus hoitaa myös näiden teiden varressa olevat kevyen liikenteen väylät ja alikulut.

Kaduilla tarkoitetaan asemakaava-alueilla sijaitsevia kaavateitä. Näiden osalta tienpitäjänä toimii kunta.

Yksityisteillä tarkoitetaan yksityisten kiinteistönomistajien ja muiden tieosakkaiden ylläpitämiä teitä. Näiden osalta yksityistielain mukaisena tienpitäjänä toimii tiekunta.

Tämä opas koskee ainoastaan asemakaava-alueiden kaavateitä.

Ilmoitukset valtion teiden kunnosta ja liikenteen ongelmista:
Tienkäyttäjän linja p. 0200 2100, (24h/vrk)

Valtion teihin liittyvä neuvonta ja palautteet:
p. 0295 020600 (arkisin klo 9-16)
liikenteen.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi

Katualueiden hoito ja kunnossapito

Katujen ylläpito jakautuu kunnossapitoon ja hoitoon. Kunnossapito käsittää erilaisia korjaus- ja kunnossapitotoimenpiteitä, joiden avulla poistetaan kohteessa ilmenneet viat ja kuluneisuus. Kunnossapitotoimenpiteillä kasvatetaan kohteen käyttöikä tai pyritään palauttamaan kohteen alkuperäinen kunto. Hoitotehtävät ovat toimenpiteitä, jotka pitävät rakenteet ja laitteet käyttökunnossa. Käytännössä katujen hoito tarkoittaa esimerkiksi talvihoitoa, puhtaanapitoa, rakenteiden hoitoa sekä viheralueiden hoitoa.

Katujen hoidon ja kunnossapidon vastuujako on määritelty laissa kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta. Laki ei erittele kunnossapitoa ja hoitoa, vaan laissa terminä käytetään vain kunnossapitoa. Lain mukaan katujen kunnossapidosta vastaa kunta. Katujen lisäksi kunnan vastuulla ovat kunnan hallinnassa olevat torit, katuaukiot, puistot ja niihin verrattavat muut yleiset alueet. Kunnan vastuulla olevia tehtäviä ovat mm. kadun, katujen varrella olevien pyöräteiden ja jalkakäytävien päällysteiden korjaus ja uusiminen, katualueella olevien istutusten hoito sekä kadunkalusteiden, liikennemerkkien ja opasteiden huolto ja korjaaminen. Talvella kunnan vastuulla ovat ajoratojen, pyöräteiden sekä yhdistetyn jalankulku- ja pyöräteiden talvikunnossapito.

Tontinomistaja tai –haltija vastaan tontille johtavan ajoliittymän kunnossapidosta, kuten mm. tonttiliittymän kohdalle auratun lumen ja jään poistamisesta sekä ojarummun pitämisestä avoimna ja toimintakuntoisena.

Kaava-alueella kadun puhtaanapito on kiinteistönomistajan vastuulla – kunnossapidosta vastaa kunta

Katujen puhtaanapito

Kadun puhtaanapidon tarkoituksena on pitää katu siistinä ja terveyden kannalta tyydyttävässä kunnossa. Käytännössä puhtaanapitotoimenpiteitä ovat mm. kadulle ja katuviheraluille kerääntyvän lian, lehtien, roskien ja irtonaisten esineiden sekä rikkakasvien poistaminen.

Jos tontin ja kadun väliin jää enintään kolme metriä leveä tonttiin välittömästi rajoittuva viherkaista ja oja, on tontinomistajan velvollisuus huolehtia niiden kasvillisuuden siistinä pitämisestä sekä poistaa alueelta roskat. Esimerkiksi tontin ja kadun väliin jäävän alle kolme metriä leveän nurmialueen leikkuu ja rikkakasvien poisto kuuluvat tontinomistajalle.

Jos viherkaistalle on tehty istutuksia, kuten puita ja pensaita, niiden hoito samoin kuin ajoradan ja kevyenliikenteenväylän välissä olevien istutuskaistojen hoito ja puhtaanapito kuuluvat kunnalle. Istutusalueiden läpi tontille johtavat liittymät tontinomistajan tulee kuitenkin pitää itse puhtaina.

Puhtaanapidon osalta kunta vastaa kaikista katualueen istutuksista, kadunkalusteista, kaiteista, korokkeista sekä liikennemerkeistä ja muista vastaavista laitteista.

Kunnossapidon laatutaso

Kunnossapidon ja hoidon laatutaso vaihtelee katu- ja hoitoluokittain. Liikenteen kannalta tärkeimmissä paikoissa vaaditaan korkeampaa laatutasoa ja kiireellisempiä toimenpiteitä kuin hiljaisemmilla katuosuuksilla.

Tontinomistaja tai –haltija on velvollinen ilmoittamaan viipymättä kunnalle havaitsemistaan liikennettä vaarantavista päällysteen rikkoutumisista, kuopista tai vastaavista puutteista sillä kadun osalla, jolla hän on puhtaanapitovelvollinen. Tontinomistajan on myös ryhdyttävä tarvittaviin väliaikaisiin toimiin liikenteen varoittamiseksi.

Tontinomistajalla on ilmoitusvastuu vaaratekijöistä

Liikenneviheralueet

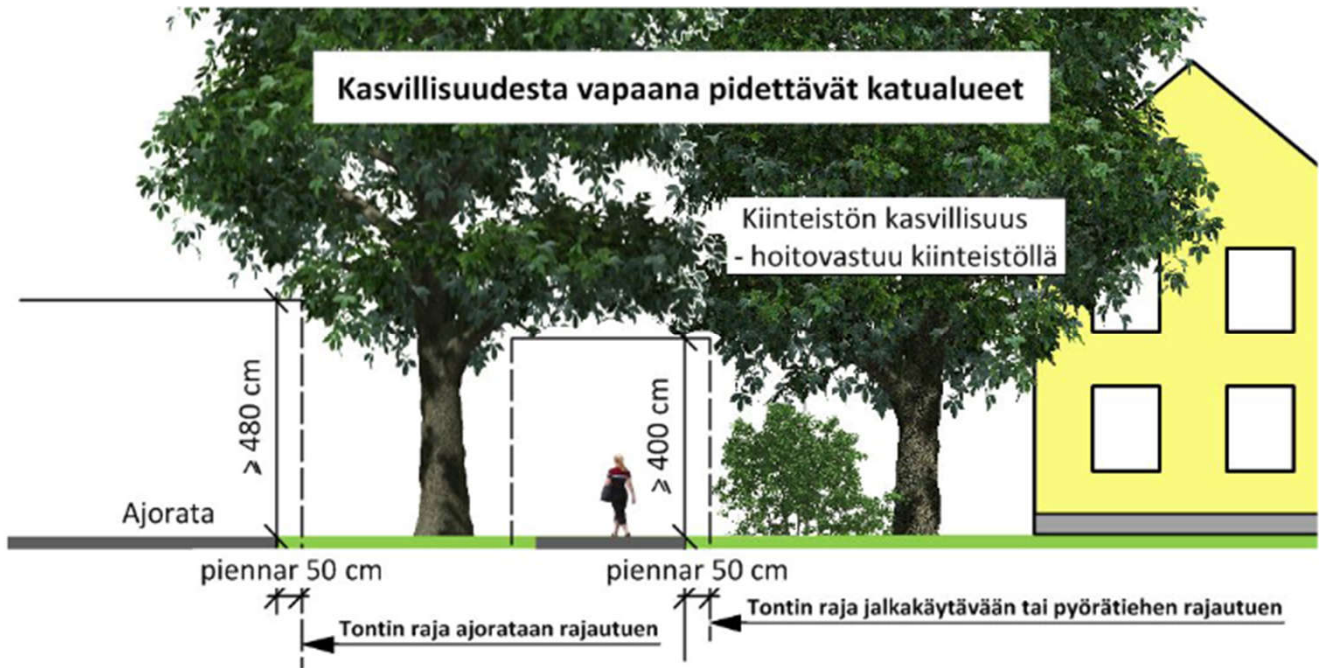
Kunta on vastuussa katualueiden liikenneturvallisuudesta. Kasvillisuus elävöittää katukuvaa ja lisää alueen viihtyvyyttä, mutta liian korkeiksi ja leveiksi kasvaneet istutukset tai väärään kohtaan istutetut puut ja pensaat voivat aiheuttaa vaaratilanteita liikenteelle sekä katualueella työskenteleville.

Tontilla olevan kasvillisuuden hoito kuuluu kiinteistönomistajan vastuulle.

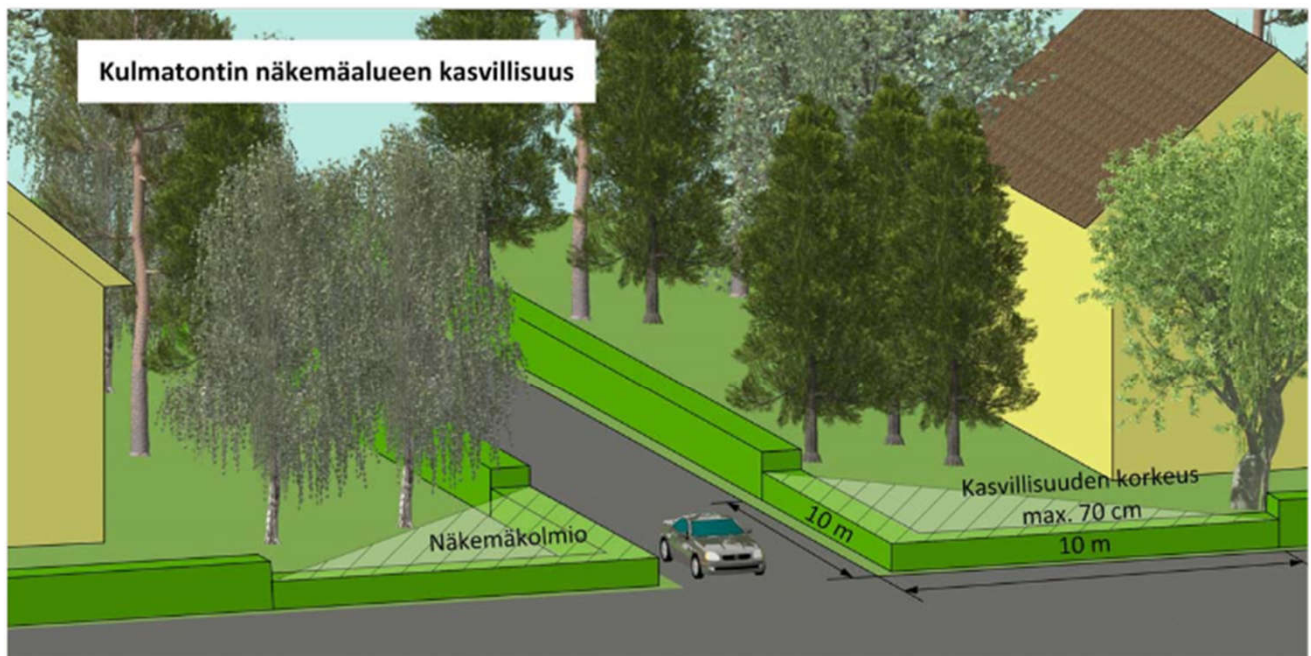
Kiinteistönomistajan velvollisuus on huolehtia, etteivät puiden oksat, pensaat tai tontin muu kasvillisuus kasva tontin ulkopuolelle heikentäen liikenneturvallisuuutta tai haitaten kevyenliikenteen tai ajoradan käyttöä ja kunnossapitoa. Pensasaitojen tulee kasvaa kokonaan tontin puolella myös täysikasvuisina. Mikäli puiden oksat ulottuvat katualueelle, tulee kiinteistönomistajan tai –haltijan varmistaa, että kadulla liikkujille jää riittävästi vapaa kulkutilaa myös korkeussuunnassa.

Eryteisesti ajoliittymien, valaisinpylväiden, liikennemerkkien ja osoitekilpien kohdalla kasvillisuus ei saa rajoittaa näkemiä tai haitata merkkien havaitsemista. Näkemäalueet tulee pitää vapaina poistamalla liian alhaalla kasvavat puiden oksat sekä madaltamalla ja kaventamalla näkyvyyttä haittaavat pensasaidat. Kiinteitä aitoja rakennettaessa, pensasaitoja istutettaessa ja liittymäalueiden kasvillisuutta hoidettaessa tulee ottaa huomioon, että tonttiliittymästä on oltava riittävä esteetön näkemäalue kumpaankin suuntaan. Katua tai muuta yleistä aluetta vasten oleva kiinteä aita on rakennettava kokonaan tontin puolelle, eikä siitä saa aiheutua haittaa liikenteelle tai kadun kunnossapito- ja hoitotöille.

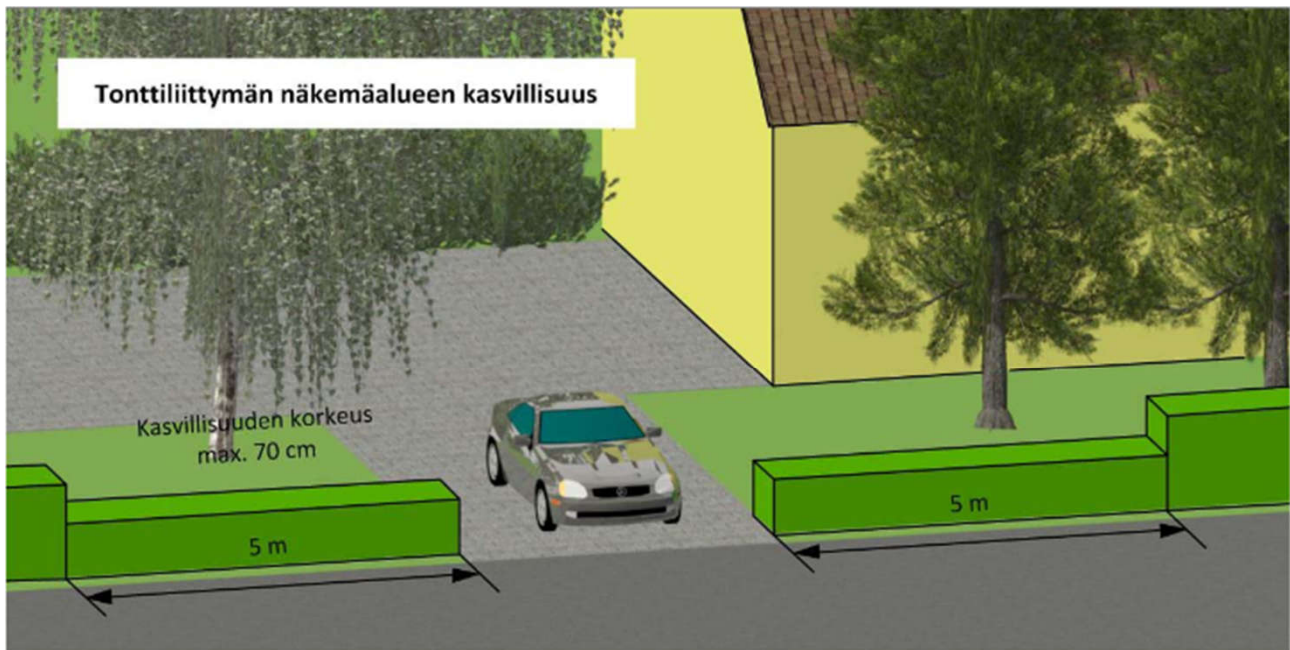
Tontinomistajien ja –haltijoiden tulee tarkistaa katualueisiin rajautuvat kasvillisuusalueet ja tarvittaessa karsia tieturvallisuutta vaarantavat puiden ja pensaiden oksat. Laki naapurussuhteista (8 §) antaa kunnalle oikeuden poistaa haitalliset oksat, ellei tontin omistaja tee sitä kohtuullisessa ajassa. Puiden kaato on asemakaava-alueella luvanvaraista.

Ajoradalla vapaata korkeutta tulee olla 4,8 m sekä pyöräteillä ja jalkakäytävillä 4,0 m, jotta kulkutilaa jää riittävästi suurille ajoneuvoille ja kunnossapitokalustolle myös talviolosuhteissa.

Liittymien näkemäkolmioiden alueilla kasvillisuuden enimmäiskorkeus saa olla maksimissaan 70 cm, ellei perustellusta syystä toisin sovita. Näkemäkolmiot on yleensä asemakaavassa rajattu katualueeksi, mutta ei aina.

Tonttiliittymässä näkemäalueen tulee ulottua viiden metrin etäisyydelle liittymästä kumpaankin suuntaan. Kasvillisuuden enimmäiskorkeudeksi suositellaan 70 cm.

Lähteet:

Laki eräistä naapurussuhteista. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1920/19200026>

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780669>

Reisjärven kunta
Tekninen toimi
Reisjärventie 8
85900 Reisjärvi
www.reisjarvi.fi